

**CURTEA DE APEL
CENTRU**

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Teilor 4
e-mail: cac@justice.md, Tel.: /373 22/ 409 209
www.instante.justice.md

4-357-SC-1680 AC.14.16

№ dosar. 1a-2/2026

**Către Președintele Curții Constituționale a Republicii Moldova,
Doamnei Domnica Manole,
Adresa: mun. Chișinău, str. A. Lăpușeanu, nr.28,
MD-2004.**

Prin prezenta, Curtea de Apel Centru, Vă expediază în adresa dumneavoastră sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de către avocatul Botnarenco Ion în interesele inculpatului Boca Vladimir, privind verificarea constituționalității în temeiul art. 7 alin. (3), (3¹), (3²) și (3³) din Codul de procedură penală, art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, formulată la etapa dezbaterilor judiciare în apel.

Anexe:

-Sesizarea și cererea privind excepția de neconstituționalitate din 26.05.2026 pe 11 file.

-Încheierea Colegiului Penal al Curții de Apel Centru nr. 1a-2/2026 din 07.07.2026 pe 5 file.

-Sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 05.12.2025 pe 28 file.

**Președintele interimar al
Curții de Apel Centru**

Mîra Ghenadie

Executor: Dascaluic Cristina

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, 28

SESIZARE

privind excepția de neconstituționalitate

a unor prevederi din art. 336 alin. (2), alin. (6) și alin. (7), art. 337 alin. (1)-(3) și art. 414 alin. (2)-(3) din Codul de procedură penală

prezentată în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova și art. 7 alin. (3)-(3^a) din Codul de procedură penală

Notă de delimitare: prezenta excepție nu are ca obiect art. 264¹ alin. (3) din Codul penal sub aspectul clarității termenilor „refuzul”, „împotrivirea” sau „eschivarea”. Acest aspect a fost deja examinat în jurisprudența Curții Constituționale, inclusiv prin Decizia nr. 76 din 27 iunie 2024. Prezenta sesizare privește exclusiv garanțiile procesual penale privind verificarea declarațiilor martorilor, corectitudinea consemnării acestora și efectivitatea controlului în apel atunci când apărarea invocă diferențe între procesul-verbal/declarația scrisă și înregistrarea audio.

I. Autorul excepției de neconstituționalitate

Persoana în privința căreia este ridicată excepția:	Boca Vladimir Filip, inculpat/apelant în cauza penală nr. 1-24077605-02-1a-05012026
Reprezentant:	Avocat Botnarenco Ion
Instanța de drept comun:	Curtea de Apel Centru
Judecător raportor / complet:	Dna judecător Elizaveta Buzu / completul de judecată desemnat în cauză
Adresa instanței:	mun. Chișinău, MD-2043, str. Teilor, 4

II. Informații pertinente despre cauza dedusă judecării instanței de drept comun

1. La 05 decembrie 2025, Judecătoria Strășeni, sediul Central, a pronunțat o sentință de condamnare în privința lui Boca Vladimir Filip pentru infracțiunile prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal și art. 325 alin. (1) Cod penal. Sentința a fost atacată cu apel, cauza aflându-se în prezent pe rolul Curții de Apel Centru.
2. La momentul formulării prezentei cereri, cauza se află la etapa dezbaterilor judiciare în apel. Subsemnatul avocat am invocat în cererea de apel și în completările la apel faptul că prima instanță a reținut o situație de fapt pe baza unor declarații consemnate necorespunzător și a unor probe a căror administrare/verificare este serios contestată.
3. În privința acuzației întemeiate pe art. 264¹ alin. (3) Cod penal, există o divergență esențială între actele inițiale ale organelor de constatare, care indică un pretins „refuz” de testare alcoolscoptică și de prelevare a probelor biologice, și ordonanța de punere sub învinuire, în care se susține că inculpatul ar fi acceptat tacit testarea, dar ar fi efectuat suflări pretins incorecte în aparatul Drager. Această divergență privește chiar latura obiectivă a faptei imputate.
4. Apărarea a arătat că rezultatul testării cu analizatorul Alcotest/Drager 6810 nu a fost imprimat pe suport de hârtie/tichet, deși procedura de măsurare legală PML 5-02:2015 prevede afișarea rezultatului măsurării și extragerea rezultatului pe suport de hârtie. Omisiunea de imprimare a

rezultatului tehnic nu poate fi suplinită prin aprecieri subiective ale agenților constatatori sau prin declarații consemnate neexact.

5. În privința acuzației prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, problema centrală este existența unei oferte, promisiuni sau dări de bunuri către o persoană publică, în scopul determinării acesteia să nu își îndeplinească atribuțiile de serviciu. Or, apărarea a invocat că martorii nu au confirmat nemijlocit o propunere explicită de corupere și nu au văzut în mod direct o acțiune a inculpatului de plasare a banilor în automobilul de serviciu.
6. Subsemnatul avocat am formulat obiecții asupra procesului-verbal al ședinței de judecată și asupra declarațiilor martorilor consemnate în scris, indicând că anumite fraze inserate în actele procesuale nu corespund conținutului real al declarațiilor depuse în ședința de judecată. În special, au fost contestate formulări care creează impresia că martorii ar fi văzut personal plasarea bancnotelor ori că inculpatul ar fi făcut propuneri clare pentru nedocumentarea cazului.
7. Diferențele invocate nu sunt stilistice. Ele sunt decisive pentru soluția cauzei. Într-un dosar în care acuzația de corupere activă se sprijină în mod substanțial pe ceea ce martorii au văzut, au auzit sau au dedus, transformarea unei declarații nesigure, indirecte sau negative într-o declarație afirmativă și directă schimbă însăși valoarea probatorie a cauzei.
8. Am solicitat verificarea înregistrărilor audio ale ședințelor și coroborarea acestora cu procesul-verbal și cu declarațiile scrise. Prima instanță nu a oferit un remediu efectiv. La etapa apelului, instanța urmează să decidă dacă se limitează la citirea declarațiilor consemnate ori verifică nemijlocit înregistrările audio și dispune reaudierea martorilor ale căror declarații sunt contestate.
9. Tocmai această situație relevă problema de constituționalitate: normele procesual penale criticate nu stabilesc o garanție clară, obligatorie și efectivă pentru cazul în care apărarea invocă diferențe concrete și decisive între înregistrarea audio a ședinței și declarațiile martorilor consemnate în scris.

III. Obiectul sesizării

Obiectul prezentei sesizări îl constituie următoarele prevederi din Codul de procedură penală, examinate separat și în coroborare:

1. art. 336 alin. (2) CPP, în partea în care prevede utilizarea mijloacelor de înregistrare audio/video pentru asigurarea plenitudinii procesului-verbal, fără a reglementa expres efectele juridice ale înregistrării audio atunci când aceasta contrazice sau pune sub îndoială declarația consemnată în scris;
2. art. 336 alin. (6) și alin. (7) CPP, în partea în care reglementează obiecțiile asupra procesului-verbal, fără a institui obligația instanței de a verifica înregistrarea audio atunci când obiecțiile privesc denaturarea unei declarații decisive pentru soluția cauzei;
3. art. 337 alin. (1)-(3) CPP, în partea în care reglementează consemnarea declarațiilor părților și ale martorilor în ședința de judecată, fără a institui o procedură clară de prevalență, verificare și corectare în cazul conflictului dintre declarația scrisă și suportul audio al ședinței;
4. art. 414 alin. (2) CPP, în partea sintagmei „prin citirea lor”, în măsura în care ar permite verificarea declarațiilor examinate de prima instanță prin simpla citire a declarațiilor scrise, deși apărarea indică diferențe concrete între aceste declarații și înregistrarea audio;
5. art. 414 alin. (3) CPP, în partea sintagmei potrivit căreia persoanele audiate în prima instanță „pot fi audiate” în apel, în măsura în care aceasta lasă la discreția instanței audierea din nou a martorilor chiar și atunci când declarațiile lor sunt decisive, contestate în mod concret și susceptibile de verificare prin înregistrări audio.

Critica de neconstituționalitate privește o omisiune legislativă și un deficit de garanții procesuale. Nu se solicită Curții Constituționale să stabilească vinovăția sau nevinovăția inculpatului

și nici să aprecieze probele din dosar. Se solicită verificarea dacă normele procesuale oferă garanții suficiente pentru ca instanța de apel să nu întemeieze o condamnare pe declarații scrise contestate ca inexacte, fără verificarea suportului audio și fără audierea din nou a martorilor decisivi.

IV. Dispozițiile constituționale pretins încălcate

1. Art. 1 alin. (3) din Constituție - statul de drept, dreptatea, demnitatea omului și garanția drepturilor fundamentale;
2. Art. 4 alin. (1) din Constituție - interpretarea drepturilor și libertăților în concordanță cu Convenția Europeană a Drepturilor Omului;
3. Art. 20 din Constituție - accesul liber la justiție și dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești;
4. Art. 21 din Constituție - prezumția nevinovăției;
5. Art. 23 alin. (2) din Constituție - calitatea legii, claritatea și previzibilitatea normei;
6. Art. 26 din Constituție - dreptul la apărare;
7. Art. 54 din Constituție - condițiile restrângerii exercițiului unor drepturi și libertăți;
8. Art. 114 din Constituție - înfăptuirea justiției în numele legii numai de instanțele judecătorești;
9. Art. 119 din Constituție - dreptul de exercitare a căilor de atac.

În plan convențional, sunt incidente garanțiile art. 6 § 1 și § 3 lit. d) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în măsura în care procesul echitabil impune posibilitatea reală a apărării de a contesta probele acuzării, de a examina martorii acuzării și de a obține o verificare efectivă a probelor decisive.

V. Condițiile de admisibilitate ale excepției

1. Obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute de art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție

Obiectul excepției îl constituie dispoziții din Codul de procedură penală, act legislativ adoptat de Parlament. Prin urmare, prima condiție de admisibilitate este îndeplinită.

2. Excepția este ridicată de reprezentantul unei părți în proces

Excepția este ridicată de subsemnatul avocat Botnarenco Ion, apărător al apelantului/inculpatului Boca Vladimir Filip. În sensul Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, excepția poate fi ridicată de oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de instanță din oficiu.

3. Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei

Curtea de Apel Centru urmează să aplice normele criticate pentru a decide modul de verificare a declarațiilor martorilor date în prima instanță, modul de examinare a obiecțiilor apărării asupra procesului-verbal, efectul înregistrărilor audio și necesitatea reaudierii martorilor. Așadar, prevederile criticate sunt direct aplicabile în soluționarea apelului.

În cazul în care excepția va fi admisă, instanța de apel va fi obligată să verifice nemijlocit înregistrările audio și să reaudiereze martorii decisivi ori să nu folosească împotriva inculpatului declarațiile scrise contestate în partea în care acestea nu sunt confirmate de suportul audio. Aceasta poate influența direct soluția cauzei, inclusiv pronunțarea unei hotărâri de achitare.

4. Nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale cu același obiect și aceleași critici

Am verificat jurisprudența relevantă a Curții Constituționale și formulez prezenta excepție astfel încât să nu repet critici deja examinate.

- 4.1. Decizia Curții Constituționale nr. 76 din 27 iunie 2024 a privit art. 264¹ alin. (3) Cod penal și claritatea termenilor „refuzul”, „împotrivirea” și „eschivarea”. **Prezenta excepție nu atacă această normă și nu repetă acele argumente.**
- 4.2. Decizia Curții Constituționale nr. 73 din 14 mai 2019 a examinat art. 337 CPP din perspectiva celerității și a posibilității consemnării ulterioare a declarațiilor în baza înregistrării audio. Prezenta sesizare nu susține că declarațiile nu trebuie consemnate în scris și nu invocă problema volumului de muncă al grefierului. **Critica este diferită: lipsa unui remediu efectiv atunci când declarația scrisă este contestată ca fiind diferită de suportul audio, iar această diferență este decisivă pentru condamnare.**
- 4.3. Decizia Curții Constituționale nr. 74 din 2 iulie 2020 a examinat, între altele, textul „prin citirea lor” din art. 414 alin. (2) CPP și a reținut că acesta este incident în ipoteza în care părțile nu contestă declarațiile date în prima instanță. Prezenta cauză vizează tocmai ipoteza opusă: **apărarea contestă declarațiile, indică diferențe concrete față de înregistrarea audio și solicită verificarea nemijlocită și reaudierea martorilor decisivi.**
- 4.4. Decizia Curții Constituționale nr. 178 din 15 decembrie 2022 a vizat art. 7 alin. (3²) CPP, respectiv suspendarea dezbaterilor judiciare până la pronunțarea Curții Constituționale. **Această decizie nu constituie impediment pentru prezenta excepție împotriva, ea confirmă că legislatorul a reglementat expres efectul ridicării excepției la etapa dezbaterilor judiciare.**
- 4.5. Decizia Curții Constituționale nr. 81 din 14 mai 2026 a vizat art. 264¹ alin. (4) Cod penal, nu normele procesuale criticate în prezenta cauză. Prin urmare, nu există identitate de obiect.

Astfel, sesizarea conține argumente noi, are un obiect distinct și se referă la o situație concretă care nu a fost soluționată anterior: conflictul dintre declarațiile scrise și înregistrările audio în etapa verificării probelor în apel penal.

VI. Argumentarea pretensei încălcări a drepturilor garantate de Constituție

1. Omisiunea legislativă afectează dreptul la un proces echitabil și la satisfacție efectivă

Art. 20 din Constituție garantează nu doar accesul formal la o instanță, ci un remediu efectiv. Într-un proces penal, remediul este efectiv numai dacă instanța poate și trebuie să verifice real probele decisive, în special atunci când apărarea arată că actul scris al ședinței nu reproduce fidel declarația reală a martorului.

Normele criticate prevăd existența înregistrării audio și posibilitatea obiecțiilor asupra procesului-verbal, însă nu reglementează suficient de clar ce se întâmplă atunci când apărarea indică diferențe concrete între audio și declarația scrisă iar cum instanța de judecată urmează să țină cont de obiecții și să le coroboreze cât și verifice în baza înregistrărilor audio. Lipsa unei obligații exprese de confruntare și verificare a celor două suporturi, obiecția apărării poate rămâne un act pur formal, iar instanța poate continua să utilizeze declarația scrisă ca probă împotriva inculpatului.

Această omisiune transformă dreptul de a formula obiecții într-un remediu iluzoriu.

2. Dreptul la apărare este afectat prin imposibilitatea valorificării efective a înregistrării audio

Art. 26 din Constituție garantează dreptul la apărare. Într-o cauză penală, apărarea presupune posibilitatea reală de a combate probele acuzării. Această posibilitate devine iluzorie dacă declarația scrisă a martorului este tratată ca fiind prezumat exactă, deși există o înregistrare audio care permite verificarea fidelității consemnării.

În prezenta cauză, apărarea a indicat diferențe concrete referitoare la elemente decisive: existența sau inexistența unei propuneri de corupere, perceperea directă sau indirectă a plasării bancnotelor, calificarea comportamentului inculpatului ca refuz/eschivare sau, dimpotrivă, ca acceptare a testării și suflare în aparat. Aceste diferențe determină însăși existența elementelor constitutive ale infracțiunilor imputate.

Dreptul la apărare nu se reduce la posibilitatea de a spune instanței că există o diferență între audio și text. El presupune obligația instanței de a verifica diferența atunci când ea este concretă, pertinentă și decisivă. Normele criticate nu oferă această garanție în termeni suficient de clari.

3. Presumția de nevinovăție este afectată atunci când proba scrisă contestată prevalează asupra suportului audio neverificat

Art. 21 din Constituție impune ca orice dubiu rezonabil să fie interpretat în favoarea inculpatului. O condamnare penală nu poate fi întemeiată pe o declarație scrisă a cărei exactitate este contestată prin raportare la înregistrarea audio a ședinței, fără verificarea nemijlocită a acestei înregistrări.

În absența unui mecanism clar, instanța poate ajunge să condamne o persoană nu pe baza declarației reale a martorului, ci pe baza unei reproduceri scrise contestate. Această situație este incompatibilă cu prezumția nevinovăției și cu standardul probatoriului penal, în care vinovăția trebuie demonstrată legal, complet și dincolo de orice îndoială rezonabilă.

4. Art. 414 CPP trebuie să asigure un apel efectiv, nu o citire formală a unor probe contestate

Art. 119 din Constituție garantează folosirea căilor de atac în condițiile legii. În materie penală, apelul reprezintă o cale de atac devolutivă, iar instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate. Această verificare nu poate fi efectivă dacă declarațiile decisive sunt contestate, iar instanța se poate limita la citirea lor, fără confruntarea cu suportul audio și fără reaudierea martorilor.

Jurisprudența Curții Constituționale a reținut deja că textul „prin citirea lor” din art. 414 alin. (2) CPP este incident în ipoteza în care părțile nu contestă declarațiile date în prima instanță. În prezenta cauză, declarațiile sunt contestate în mod expres. Prin urmare, mecanismul apelului trebuie să ofere o garanție mai puternică decât simpla facultate a instanței de a audia sau nu martorii.

Sintagma „pot fi audiate” din art. 414 alin. (3) CPP, în lipsa unor criterii clare pentru ipoteza declarațiilor decisive și contestate prin raportare la audio, lasă instanței o marjă excesivă. Această marjă poate permite menținerea unei condamnări pe baza unor declarații scrise neverificate nemijlocit, deși apărarea contestă fidelitatea lor.

5. Omisiunea legislativă este una evidentă și afectează drepturi fundamentale

Curtea Constituțională a reținut constant că omisiunea legislativă poate constitui obiect de examinare dacă prin aceasta este afectat un drept fundamental, inclusiv în materie procesuală penală. În prezenta cauză, omisiunea nu este una abstractă. Ea se manifestă concret prin lipsa unei obligații procedurale exprese de verificare a înregistrării audio atunci când apărarea indică diferențe decisive între audio și declarația scrisă.

Nu solicit Curții Constituționale să substituie instanța de apel în aprecierea probelor. Solicit verificarea dacă legea procesuală penală conține garanții suficiente pentru ca instanța de apel să poată efectua o apreciere reală, contradictorie și nemijlocită a probelor contestate. Aceasta este o problemă de calitate a legii procesuale, nu o simplă nemulțumire față de modul de aplicare a legii în cauza concretă.

6. Restrângerea dreptului la apărare nu este proporțională

Scopul legitim al celerității procesului penal nu poate justifica folosirea, împotriva inculpatului, a unei declarații scrise contestate ca inexactă. O obligație de verificare a audio-ului și de reaudiere a martorilor nu trebuie aplicată în orice situație minoră, ci doar atunci când partea indică diferențe concrete, relevante și susceptibile de a influența soluția. Această soluție este proporțională și nu afectează eficiența procesului.

Dimpotrivă, lipsa unei asemenea garanții afectează grav echitatea procesului. Când declarația martorului constituie proba centrală a acuzației, iar apărarea indică diferențe între audio și text, celeritatea nu poate prevala asupra exactității probei și asupra dreptului inculpatului de a fi condamnat doar pe baza unor probe legal administrate și corect verificate.

VII. Aplicarea problemei constituționale la cauza Boca Vladimir

În prezenta cauză, diferențele dintre declarațiile consemnate în scris și înregistrările audio ale ședințelor privesc exact elementele constitutive ale infracțiunilor pentru care inculpatul a fost condamnat.

1. Pentru art. 325 alin. (1) Cod penal, este decisiv dacă martorii au perceput nemijlocit o ofertă, promisiune sau dare de bani și dacă au auzit o propunere concretă de nedocumentare a cazului. Dacă martorii nu au declarat efectiv asemenea împrejurări, ci au formulat deducții sau au indicat că nu au văzut personal plasarea banilor, latura obiectivă a infracțiunii nu este dovedită.
2. Pentru art. 264¹ alin. (3) Cod penal, este decisiv dacă inculpatul a refuzat testarea ori, dimpotrivă, a acceptat testarea și a suflat în aparatul Drager. În lipsa imprimării rezultatului tehnic, declarațiile martorilor despre modul de testare devin decisive și trebuie verificate cu maximă strictețe.
3. Dacă în procesul-verbal sau în declarația scrisă sunt inserate formulări care schimbă sensul declarației martorului, instanța de apel nu poate menține condamnarea fără să confrunte textul cu suportul audio și fără să reaudieze martorul asupra aspectelor contestate.
4. În măsura în care legea permite o asemenea soluție formală, dreptul la apărare și prezumția de nevinovăție sunt încălcate. Tocmai de aceea excepția este determinantă pentru soluția cauzei.

În eventualitatea admiterii excepției, instanța de apel va trebui să verifice nemijlocit înregistrările audio, să compare conținutul acestora cu declarațiile scrise, să decidă asupra corectării/excluderii părților neconfirmate și să reaudieze martorii în privința aspectelor decisive. Rezultatul acestei verificări poate conduce la constatarea lipsei probelor suficiente și la achitarea inculpatului.

VIII. Cerințele autorului sesizării

Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art. 7 alin. (3)-(3³) CPP și art. 27 alin. (2), alin. (3) lit. d), alin. (4) lit. d), art. 37 și art. 40 din Legea nr. 74/2025 cu privire la Curtea Constituțională, solicit respectuos instanței de apel:

1. Să admită prezenta cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.
2. Să dispună ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 336 alin. (2), alin. (6) și alin. (7), art. 337 alin. (1)-(3) și art. 414 alin. (2)-(3) din Codul de procedură penală, în sensul și cu argumentarea expuse în prezenta sesizare.
3. Să sesizeze Curtea Constituțională a Republicii Moldova pentru exercitarea controlului constituționalității normelor menționate.
4. Să suspende dezbaterile judiciare până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, în conformitate cu art. 7 alin. (3²) CPP.

5. Să anexeze la sesizare copia sentinței, cererea de apel și completările la apel, obiecțiile apărării asupra declarațiilor/procesului-verbal, cererile privind eliberarea/verificarea înregistrărilor audio, înregistrările audio relevante și celelalte materiale necesare pentru verificarea pertinentei excepției.

Totodată, în fața Curții Constituționale solicit:

1. Admiterea sesizării spre examinare în fond.
2. **Exercitarea controlului constituționalității prevederilor art. 336 alin. (2), alin. (6) și alin. (7), art. 337 alin. (1)-(3) și art. 414 alin. (2)-(3) din Codul de procedură penală, în măsura omisiunii legislative de a reglementa o procedură clară și efectivă de verificare a declarațiilor scrise prin raportare la înregistrările audio ale ședinței de judecată și verificarea, modalitatea de coroborare acestora, fără o interpretare deductibilă.**
3. Declararea ca fiind neconstituțională a omisiunii legislative care permite folosirea în apel a declarațiilor scrise decisive și contestate din instanța de fond (în perioada examinării cauzei), fără obligația instanței de a confrunta declarația scrisă cu audierea din nou a martorilor și înregistrarea audio atunci când diferențele invocate sunt concrete, pertinente și pot influența soluția cauzei.
4. În subsidiar, interpretarea constituțională a normelor criticate în sensul că, într-o cauză penală, atunci când apărarea indică diferențe concrete și esențiale între înregistrarea audio și declarația scrisă a unui martor decisiv, instanța este obligată să verifice nemijlocit înregistrarea audio, să se pronunțe motivat asupra diferențelor și să dispună audierea din nou a matorului sau să nu folosească împotriva inculpatului partea de declarație neconfirmată de suportul audio.

X. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar că informațiile indicate în prezenta cerere/sesizare corespund poziției procesuale formulate în apărarea inculpatului Boca Vladimir Filip, iar excepția de neconstituționalitate este ridicată pentru soluționarea unei probleme constituționale reale, incidente cauzei aflate pe rolul Curții de Apel Centru.

Data: 26.05.2026.

Avocat Botnarenco Ion

Digitally signed by Botnarenco Ion
Date: 2026.05.26 10:52:11 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

ÎNCHIEIERE

07 iulie 2026

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată,

Judecătorul

Denis Băbălău

Judecătorii

Elisaveta Buzu și Vladislav Schibin

Grefierul

Cristina Dascaluc

Cu participarea:

Procurorului

Vasile Oanța

Avocatului

Ion Botnarenco

În lipsa:

Inculpatului

Boca Vladimir

judecând, în ordine de apel, în ședință de judecată publică, cererea privind sesizarea Curții Constituționale înaintată de către avocatul Ion Botnarenco depusă în interesele inculpatului Boca Vladimir, privind verificarea constituționalității unor prevederi din art. 336 alin. (2), alin. (6) și alin. (7), art. 337 alin. (1)-(3) și art. 414 alin. (2)-(3) din Codul de procedură penală, în cadrul examinării cererii de apel declarată de către avocatul Ion Botnarenco, în interesele inculpatului Boca Vladimir, împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 05 decembrie 2025, -

CONSTATĂ:

Pe rolul Curții de Apel Centru, se află în examinare cauza penală privind învinuirea inculpatului Boca Vladimir, de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 264¹ alin. (3) și art. 325 alin. (1) din Codul penal.

La data de 26 mai 2026, avocatul Ion Botnarenco în interesele inculpatului Boca Vladimir a depus o cerere prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, privind sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova și ridicarea excepției de neconstituționalitate pentru a verifica constituționalitatea unor prevederi din art. 336 alin. (2), alin. (6) și alin. (7), art. 337 alin. (1)-(3) și art. 414 alin. (2)-(3) din Codul de procedură penală, solicitând admiterea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, dispunerea ridicării excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 336 alin. (2), alin. (6) și alin. (7), art. 337 alin. (1)-(3) și art. 414 alin. (2)-(3) din Codul de procedură penală, în sensul și cu argumentarea expusă în prezenta sesizare, sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova pentru exercitarea controlului constituționalității normelor menționate, suspendarea dezbaterilor judiciare până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, în conformitate cu art. 7 alin. (3²) CPP și anexarea la sesizare a copiei sentinței, cererii de apel și completările la apel, obiecțiile apărării asupra declarațiilor/procesului-verbal, cererile privind eliberarea/verificarea înregistrărilor audio, înregistrările audio relevante și celelalte materiale necesare pentru verificarea pertinentei excepției.

În cererea de sesizare se invocă faptul că, la 05 decembrie 2025, Judecătoria Strășeni, sediul Central, a pronunțat o sentință de condamnare în privința lui Boca Vladimir Filip pentru infracțiunile prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal și art. 325 alin. (1) Cod penal. Sentința a fost atacată cu apel, cauza aflându-se în prezent pe rolul Curții de Apel Centru.

La momentul formulării prezentei cereri, cauza se află la etapa dezbaterilor judiciare în apel. Subsemnatul a invocat în cererea de apel și în completările la apel faptul că prima instanță a reținut o situație de fapt pe baza unor declarații consemnate necorespunzător și a unor probe a căror administrare/verificare este serios contestată.

În privința acuzației întemeiate pe art. 264¹ alin. (3) Cod penal, există o divergență esențială între actele inițiale ale organelor de constatare, care indică un pretins „refuz” de testare alcoolică și de prelevare a probelor biologice, și ordonanța de punere sub învinuire, în care se susține că inculpatul ar fi acceptat tacit testarea, dar ar fi efectuat suflări pretins incorecte în aparatul Drager. Această divergență privește chiar latura obiectivă a faptei imputate. Apărarea a arătat că rezultatul testării cu analizatorul Alcotest/Drager 6810 nu a fost imprimat pe suport de hârtie/tichet, deși procedura de măsurare legală PML 5-02:2015 prevede afișarea rezultatului măsurării și extragerea rezultatului pe suport de hârtie. Omisiunea de imprimare a rezultatului tehnic nu poate fi suplinită prin aprecieri subiective ale agenților constatatori sau prin declarații consemnate neexact.

În privința acuzației prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, problema centrală este existența unei oferte, promisiuni sau dări de bunuri către o persoană publică, în scopul determinării acesteia să nu își îndeplinească atribuțiile de serviciu. Or, apărarea a invocat că martorii nu au confirmat nemijlocit o propunere explicită de corupere și nu au văzut în mod direct o acțiune a inculpatului de plasare a banilor în automobilul de serviciu.

Avocatul a formulat obiecții asupra procesului-verbal al ședinței de judecată și asupra declarațiilor martorilor consemnate în scris, indicând că anumite fraze inserate în actele procesuale nu corespund conținutului real al declarațiilor depuse în ședința de judecată. În special, au fost contestate formulări care creează impresia că martorii ar fi văzut personal plasarea banilor ori că inculpatul ar fi făcut propuneri clare pentru nedocumentarea cazului. Diferențele invocate nu sunt stilistice. Ele sunt decisive pentru soluția cauzei. Într-un dosar în care acuzația de corupere activă se sprijină în mod substanțial pe ceea ce martorii au văzut, au auzit sau au dedus, transformarea unei declarații nesigure, indirecte sau negative într-o declarație afirmativă și directă schimbă însăși valoarea probatorie a cauzei.

Susține că a solicitat verificarea înregistrărilor audio ale ședințelor și coroborarea acestora cu procesul-verbal și cu declarațiile scrise. Prima instanță nu a oferit un remediu efectiv. La etapa apelului, instanța urmează să decidă dacă se limitează la citirea declarațiilor consemnate ori verifică nemijlocit înregistrările audio și dispune reaudierea martorilor ale căror declarații sunt contestate. Tocmai această situație relevă problema de constituționalitate: normele procesual penale criticate nu stabilesc o garanție clară, obligatorie și efectivă pentru cazul în care apărarea invocă diferențe concrete și decisive între înregistrarea audio a ședinței și declarațiile martorilor consemnate în scris.

Obiectul prezentei sesizări îl constituie următoarele prevederi din Codul de procedură penală, examinate separat și în coroborare:

1. art. 336 alin. (2) CPP, în partea în care prevede utilizarea mijloacelor de înregistrare audio/video pentru asigurarea plenitudinii procesului-verbal, fără a reglementa expres efectele juridice ale înregistrării audio atunci când aceasta contrazice sau pune sub îndoială declarația consemnată în scris;

2. art. 336 alin. (6) și alin. (7) CPP, în partea în care reglementează obiecțiile asupra procesului-verbal, fără a institui obligația instanței de a verifica înregistrarea audio atunci când obiecțiile privesc denaturarea unei declarații decisive pentru soluția cauzei;

3. art. 337 alin. (1)-(3) CPP, în partea în care reglementează consemnarea declarațiilor părților și ale martorilor în ședința de judecată, fără a institui o procedură clară de prevalență, verificare și corectare în cazul conflictului dintre declarația scrisă și suportul audio al ședinței;

4. art. 414 alin. (2) CPP, în partea sintagmei „prin citirea lor”, în măsura în care ar permite verificarea declarațiilor examinate de prima instanță prin simpla citire a declarațiilor scrise, deși apărarea indică diferențe concrete între aceste declarații și înregistrarea audio;

5. art. 414 alin. (3) CPP, în partea sintagmei potrivit căreia persoanele audiate în prima instanță „pot fi audiate” în apel, în măsura în care aceasta lasă la discreția instanței audierea din nou a martorilor chiar și atunci când declarațiile lor sunt decisive, contestate în mod concret și susceptibile de verificare prin înregistrări audio.

Susține că critica de neconstituționalitate privește o omisiune legislativă și un deficit de garanții procesuale. Nu se solicită Curții Constituționale să stabilească vinovăția sau nevinovăția inculpatului și nici să aprecieze probele din dosar. Se solicită verificarea dacă normele procesuale oferă garanții suficiente pentru ca instanța de apel să nu întemeieze o condamnare pe declarații scrise contestate ca inexacte, fără verificarea suportului audio și fără audierea din nou a martorilor decisivi.

În prezenta cauză, diferențele dintre declarațiile consemnate în scris și înregistrările audio ale ședințelor privesc exact elementele constitutive ale infracțiunilor pentru care inculpatul a fost condamnat.

1. Pentru art. 325 alin. (1) Cod penal, este decisiv dacă martorii au perceput nemijlocit o ofertă, promisiune sau dare de bani și dacă au auzit o propunere concretă de nedocumentare a cazului. Dacă martorii nu au declarat efectiv asemenea împrejurări, ci au formulat deducții sau au indicat că nu au văzut personal plasarea banilor, latura obiectivă a infracțiunii nu este dovedită.

2. Pentru art. 264¹ alin. (3) Cod penal, este decisiv dacă inculpatul a refuzat testarea ori, dimpotrivă, a acceptat testarea și a suflat în aparatul Drager. În lipsa imprimării rezultatului tehnic, declarațiile martorilor despre modul de testare devin decisive și trebuie verificate cu maximă strictețe.

3. Dacă în procesul-verbal sau în declarația scrisă sunt inserate formulări care schimbă sensul declarației martorului, instanța de apel nu poate menține condamnarea fără să confrunte textul cu suportul audio și fără să reaudieze martorul asupra aspectelor contestate.

4. În măsura în care legea permite o asemenea soluție formală, dreptul la apărare și prezumția de nevinovăție sunt încălcate. Tocmai de aceea excepția este determinantă pentru soluția cauzei.

În cadrul ședinței de judecată, avocatul a susținut cererea înaintată, solicitând admiterea acesteia după cum a fost formulată.

Procurorul, în cadrul ședinței de judecată a solicitat respingerea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, considerând-o neîntemeiată, deoarece art. 414 CPP, expres prevede modalitatea examinării cererilor de apel.

Examinând materialele cauzei, în special a cererii privind sesizarea în speță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite cererea privind sesizarea Curții Constituționale, înaintată de către avocatul Ion Botnarenco în interesele inculpatului Boca Vladimir, din următoarele considerente.

Potrivit art. 342 din Codul de procedură penală, (1) Toate chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se soluționează prin încheiere a instanței de judecată. (2) Încheierile privind măsurile preventive, de ocrotire și asigurătorii, recuzările, declinarea de competență, strămutarea cauzei, dispunerea expertizei judiciare, prelungirea termenelor de examinare a cauzelor prevăzute la art. 20 alin. (4¹), precum și încheierile interlocutorii, se adoptă sub formă de documente aparte și se semnează de judecător sau, după caz, de toți judecătorii din completul de judecată. (3) Încheierile instanței asupra celorlalte chestiuni se includ în procesul-verbal al ședinței de judecată. (4) Încheierile date pe parcursul judecării cauzei se pronunță public.

Colegiul Penal indică că, conform art. 7 alin. (3¹) din Codul de procedură penală, la ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Totodată, pct. 83 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, prevede că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82, care la rândul său prevede că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții și anume, dacă obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Pct. 107 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, prevede că în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g), sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale, de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor și

soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

În continuare, instanța de apel, ținând cont de prevederile legale sus enunțate, menționează că până în prezent o hotărâre a Curții Constituționale privind examinarea constituționalității unor prevederi din art. 336 alin. (2), alin. (6) și alin. (7), art. 337 alin. (1)-(3) și art. 414 alin. (2)-(3) din Codul de procedură penală, în sensul formulat de către parte, nu există, prin urmare sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și verificarea constituționalității *dispozițiilor art. 336 alin. (2), alin. (6) și alin. (7), art. 337 alin. (1)-(3) și art. 414 alin. (2)-(3) din Codul de procedură penală*, urmează a fi admisă.

În conformitate cu art. 7 alin. (3¹), 342 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,-

D I S P U N E :

Se admite cererea privind sesizarea Curții Constituționale înaintată de către avocatul Ion Botnarenco depusă în interesele inculpatului Boca Vladimir, privind verificarea constituționalității unor prevederi din art. 336 alin. (2), alin. (6) și alin. (7), art. 337 alin. (1)-(3) și art. 414 alin. (2)-(3) din Codul de procedură penală, în cadrul examinării cererii de apel declarată de către avocatul Ion Botnarenco, în interesele inculpatului Boca Vladimir, împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 05 decembrie 2025.

Se expediază în adresa Curții Constituționale a Republicii Moldova, sesizarea de ridicare a excepției de neconstituționalitate înaintată de către avocatul Ion Botnarenco, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

Încheierea este definitivă.

**Președintele ședinței de judecată,
judecător**

Judecător

Judecător

Denis Băbălău

Elisaveta Buzu

Vladislav Schibin